

Om 20.30 uur zijn we terug op de Delleboersterheide om ons voor te bereiden op het nachtvlinderen. Gerrit Tuinstra heeft de beide toegangshekken reeds van het slot gehaald, zodat we kunnen doorrijden. Tijdens de adembenemende zonsondergang en dito avondlucht worden 4 lampen opgesteld en het feest kan beginnen. Tot onze spijt zakt de temperatuur in de loop van de avond en nacht pijlsnel en komt er grondmist opzetten. Toch is iedereen na het doven van de laatste lamp om 02.30 uur redelijk tevreden met de nachtvlindervangst. De definitieve eindlijst moet nog worden opgemaakt, maar er werden 462 vlinders geteld, waarvan 402 macro's en 60 micro's.

Verslag Nationale Nachtvlindernacht 2017, Beetsterzwaag en Appelscha Siep Sinnema

Dit jaar werd de Nationale Nachtvlindernacht gehouden op vrijdagavond 25 augustus. Op veel plaatsen in Nederland werden met sterke lampen voor een wit laken en met behulp van het smeren van stroop op boomstammen nachtvlinders gelokt. Via diverse internetsites en de dag- en streekbladen werd het publiek op de hoogte gesteld van de locaties waar men de nachtvlinders kon bewonderen. In Beetsterzwaag hadden Siep en Jannie Sinnema bij de Tropische Kas hun opstelling geplaatst met een 400 W HPL-lamp voor het laken. Ook werd op een twintigtal bomen op de stam een mengsel van appelstroop en alcohol aangebracht om de nachtvlinders te lokken. Dat lukte prima zoals in de onderstaande tabel te zien is. Maar ook het lokken van belangstellenden ging dit jaar uitstekend, er kwamen zo'n 30 mensen op deze activiteit af. Iedereen werd in de kantine voorzien van koffie en koek, waarna Siep een korte inleiding hield over het verschil tussen dag- en nachtvlinders, de verschillende families nachtvlinders en nog een aantal bijzonderheden. De lamp was inmiddels aangezet en na deze inleiding was het buiten al aardig donker geworden. In het park werden de boomstammen van smeer voorzien en toen was het wachten op de nachtvlinders. Die kwamen al snel op het laken, als eerste arriveerde een Wortelboorder, namelijk de Oranje wortelboorder (*Triodia sylvina*). Aangezien de meeste mensen een fototoestel bij zich hadden, werd het al snel niet alleen druk met vlinders, maar ook met fotograferende belangstellenden bij het laken. Zo nu en dan werd een ronde gedaan langs de ingesmeerde boomstammen. Die bleken vooral te worden bezocht voor Huismoeders (*Noctua pronuba*), maar ook de Piramidevlinder (*Amphipyra pyramidea*) en de Zwarte c-uil (*Xestia c-nigrum*) kwamen op de zoetigheid af. Ook op het laken waren de Huismoeder en de Zwarte c-uil het talrijkst. Ook werden een paar mannetjes van Eikenprocessierups (*Thaumetopoea processionea*) op het laken waargenomen; dat was wel te verwachten, want er worden de laatste jaren in de buurt al diverse nesten met rupsen van deze soort gevonden. Hieronder een overzicht van de waargenomen vlinders:

Macro-nachtvlinders		licht	stroop
Familie: Wortelboorders			
<i>Triodia sylvina</i>	Oranje wortelboorder	1	
Familie: Spanners			
<i>Opisthoptis luteolata</i>	Hagedoornvlinder	3	
<i>Campaea margaritata</i>	Appeltak	4	
<i>Chloroclysta truncata</i>	Schimmelspanner	3	
<i>Camptogramma bilineata</i>	Gestreepte goudspanner	1	
<i>Eupithecia centaureata</i>	Zwartvlekdwerghspanner	1	
<i>Gymnoscelis rufifasciata</i>	Zwartkamdwerghspanner	2	
Familie: Spinneruilen			
<i>Hypena proboscidalis</i>	Bruine snuituil	3	
<i>Herminia grisealis</i>	Boogsnuituil	1	
<i>Rivula sericealis</i>	Stro-uiltje	4	
<i>Pelosia muscerda</i>	Muisbeertje	1	
Familie: Uilen			
<i>Hoplodrina ambigua</i>	Zuidelijke stofuil	1	
<i>Diachrysis chrysis</i>	Koperuil	1	
<i>Plusia festucae</i>	Goudvenstertje	1	
<i>Autographa gamma</i>	Gammauil	1	
<i>Amphipyra pyramidea</i>	piramidevlinder	2	2
<i>Cosmia trapezina</i>	Hyena	1	
<i>Ochropleura plecta</i>	Haarbos	2	
<i>Noctua pronuba</i>	Huismoeder	10	16
<i>Noctua janthe</i>	Open-breedbandhuismoeder	6	
<i>Xestia c-nigrum</i>	Zwarte c-uil	12	2
<i>Pseudoips prasinana</i>	Zilveren groenuil	1	
<i>Nycteola revayana</i>	Variabele eikenuil	1	
Familie: Tandvlinders			
<i>Notodonta ziczac</i>	Kameeltje	1	
<i>Thaumetopoea processionea</i>	Eikenprocessierups	2	
Micronachtvlinders op licht:			
<i>Cataclysta lemnata</i>	Kroosvlindertje	2	
<i>Elophila nymphaeata</i>	Waterleliemot	5	
<i>Emmelina monodactyla</i>	Windeverdermot	1	
<i>Yponomeuta cagnagella</i>	Kardinaalsmutsstippelmot	1	
<i>Agriphila tristella</i>	Variabele grasmot	3	
<i>Agriphila straminella</i>	Blauwooggrasmot	1	
<i>Eudonia truncicolella</i>	nazomergranietsmot	1	
<i>Cydia amplana</i>	Oranje eikenbladroller	1	
<i>Spilonota ocellana</i>	rode knopbladroller	1	

Gerard Bergsma had een opstelling bij Terwisscha (bij Appelscha). Hierop kwamen 10 bezoekers af. Ook hier werden de nachtvlinders gelokt met licht en met stroop. Een bijzondere waarneming was *Eupithecia selinata*, de Eppedwergspanner. Dit is een zeldzame vlinder, die soms gezien wordt in het zuidoosten van onze provincie (zie foto pag. 15)

Macrolepidoptera:

Drepanidae

- 1) *Thyatira batis* - Braamvlinder (1 ex)

Geometridae

- 1) *Cyclophora linearia* - Gele oogpanner (5 ex.)
- 2) *Xanthorhoe ferrugata* - Vierbandspanner (1 ex.)
- 3) *Epirrhoe alternata* - Gewone bandspanner (2 ex.)
- 4) *Eulithis prunata* - Wortelhoutspanner (1 ex.)
- 5) *Dysstroma truncata* - Schimmelspanner (1 ex.)
- 6) *Colostygia pectinataria* - Kleine groenbandspanner (2 ex.)
- 7) *Eupithecia selinata* - Eppedwergspanner (1 ex. ♀) (det. G. Tuinstra)
- 8) *Macaria notata* - Klaverblaadje (2 ex.)
- 9) *Opisthograptis luteolata* - Hagedoornvlinder (1 ex.)
- 10) *Ennomos alniaria* - Geelschouderspanner (1 ex.)
- 11) *Ectropis crepuscularia* - Gewone spikkelspanner (2 ex.)
- 12) *Campaea margaritaria* - Appeltak (5 ex.)

Notodontidae

- 1) *Thaumetopoea processionea* - Eikenprocessierups (2 ex.)

Erebidae

- 1) *Miltochrista miniata* - Rozenblaadje (1 ex.)
- 2) *Eilema griseola* - Glad beertje (1 ex.)
- 3) *Eilema depressa* - Naaldboombeertje (1 ex.)
- 4) *Rivula sericealis* - Stro-uiltje (3 ex.)
- 5) *Hypena proboscidalis* - Bruine snuituil (5 ex.)
- 6) *Hypenodes humidalis* - Moeras-micro-uil (1 ex.)
- 7) *Herminia grisealis* - Boogsnuituil (2 ex.)

Noctuidae

- 1) *Ochropleura plecta* - Haarbos (1 ex)
- 2) *Noctua pronuba* - Huismoeder (8 ex. waarvan 3 ex. op smeer)
- 3) *Noctua fimbriata* - Breedbandhuismoeder (1 ex.)
- 4) *Noctua janthe* - Open-breedbandhuismoeder (1 ex.)
- 5) *Xestia c-nigrum* - Zwarte c-uil (5 ex. waarvan 1 ex. op smeer)
- 6) *Xestia baja* - Bruine zwartstipuil (1 ex.)
- 7) *Xestia xanthographa* - Vierkantvlekuil (3 ex.)
- 8) *Cerapteryx graminis* - Bonte grasuil (1 ex.)

Heideblauwtjes, excursie Delleboersterheide, 8 juli 2017.
Foto: Anneke vd Veen (zie pag. 11)

Hooibeestje (*Coenonympha pamphilus*) met 3 oogjes. Foto:
M.Pemmelaar. (zie pag 27)

Gentiaanvedermot (*Stenoptilia pneumonanthos*),
4 sept.. 2017. Foto:
M.Pemmelaar (zie pag. 29)

Kommavlinder (*Hesperia comma*)
Foto: M.Pemmelaar. (zie pag. 28)

Eppedwergspanner (*Eupithecia selinata*)
25 aug. 2017.
Foto: G.Bergsma (zie pag. 14)

- 9) *Amphipyra pyramidea* - Piramidevlinder (5 ex. > allen op smeer)
- 10) *Luperina testacea* - Gewone grasuil (1 ex.)
- 11) *Apamea remissa* - Grauwe grasuil (1 ex.)
- 12) *Hoplodrina ambigua* - Zuidelijke stofuil (1 ex.)
- 13) *Deltote pygarga* - Donkere marmeruil (1 ex.)
- 14) *Panthea coenobita* - Schijn-nonvlinder (1 ex. ♀)
- 15) *Diachrysia chrysis* - Koperuil (2 ex.)

Microlepidoptera:

Ypsolophidae

- 1) *Ypsolopha parenthesella* - Witvlekspitskopmot (1 ex.)

Peleopodidae

- 1) *Carcina quercana* - Vuurmot (1 ex.)

Tortricidae

- 1) *Cochylis dubitana* - Blauwe distelbladroller (1 ex.)
- 2) *Celypha lacunana* - Brandnetelbladroller (1 ex.)
- 3) *Bactra lancealana* - Gewone biesbladroller (1 ex.)
- 4) *Epinotia nisella f. decorana* - Variabele oogbladroller (2 ex.)

Pyalidae

- 1) *Dioryctria sylvestrella* - Egale sparappelboorder (1 ex.)
- 2) *Endotricha flammealis* - Strooiselmot (1 ex.)

Crambidae

- 1) *Pyrausta despicata* - Weegbreemot (1 ex.)
- 2) *Pleuroptya ruralis* - Parelmoermot (1 ex.)
- 3) *Evergestis pallidata* - Bonte valkmot (1 ex.)
- 4) *Eudonia truncicolella* - Nazomergranietmot (1 ex.)
- 5) *Agriphila straminella* - Blauwooggrasmot (1 ex.)
- 6) *Elophila nymphaeata* - Waterleliemot (1 ex.)
- 7) *Parapoynx stratiotata* - Krabbenscheermot (1 ex. ♀)

Excursie Polder Oldelamer, De Hellingen e De Ontginning, en Brandemeer 29 juli 2017 Luut de Zee

Op zaterdag 29 juli om 14 uur verzamelden zich 10 enthousiaste leden van de vlinderwerkgroep bij de informatieshuur Staatsbosbeheer aan de Oude Maden in de Brandemeer. 's Ochtends was het weer niet best, regenachtig en een harde wind. Niet de meest optimale weersomstandigheden voor een vlinderexcursie. Maar gelukkig is er tegenwoordig buienradar. Volgens de voorspellingen zou het in de middag droog worden, dus er werd besloten om de excursie door te laten gaan. Vlak voor 14 uur viel er toch nog een klein buitje, maar daarna bleef het